

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Věra Kocmanová

Datum vytvoření: 13.12.2012

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_07_CJ_NP1

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

**Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,
Estetické vzdělávání**

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Vývoj světové a české literatury v kulturních souvislostech

Téma: Renesanční a humanistická literatura, W.Shakespeare, Romeo a Julie

Metodický list/anotace: Rozbor ukázek z díla za použití interaktivní tabule

William Shakespeare

ROMEO A JULIE

„VÉVODA:

Občanský rozbroj, pro nic počatý,
Monteku, tebou, tebou, Kapulete,
Už třikrát vzbouřil pokoj našich ulic
a způsobil, že staří Veroně
shodili slušný občanský svůj šat
a v starých rukou stejně stará kopí,
rzí míru nahlodaná, vyšli krotit
vztek vaší hlodající nenávistí.

Však jedinkrát-li ještě porušíte
mír našich ulic, splatíte to žitím! “(1)

Kde se odehrává děj? O jaký rozbroj a mezi kým jde?

Děj se odehrává ve Veroně, nenávidí se dva staré rody, Kapuleti a Montekové.

Jak reagují Romeo a Julie, když se dozví původ toho druhého? Pociťují nenávist jako jejich rodiče?

„ROMEO:

Je z Kapuletů! Hvězdy tomu chtěly!
Svůj život dlužím svému nepříteli.

JULIE:

Z jediné zášti láska jediná,
Spatřená brzy, pozdě poznaná!
Nešťastně, lásko, ses mi narodila:
Mám ráda teď, co jsem si ošklivila.“⁽²⁾

Je pro ně důležité jejich jméno?

„JULIE:

Ach, Romeo, Romeo! Proč jsi Romeo?

Své jméno zapři, odřekni se otce,

anebo, nechceš-li, zasvěť se mně,

a přestanu být Kapuletová.

ROMEO:

Mám ještě poslouchat, Či odpovím?

JULIE:

Tvé jméno jenom je můj nepřítel.

Tys jenom ty. Ty vůbec nejsi Montek.

Co je to Montek? Ruka ne, ni noha,

ni paže, ani tvář, ni jiná část,

patřící k člověku. Proč nemáš jiné jméno?

Copak je po jméně? Co růži zvou,

i zváno jinak vonělo by stejně.

A tak i Romeo, nebýt Romeo, svlec to jméno!

A za ně, které není částí tebe,

si vezmi mne!

ROMEO:

Beru tě za slovo.

Nazvi mě svým, a budu znovu pokřtěn.

Už nechci nikdy víc být Romeo.

JULIE:

Kdo jsi, ty muži zahalený tmou,

že do mých tajů takhle vpadáš?

ROMEO:

Jménem

ti říci nedokáži, kdože jsem.

Mé jméno se mi protiví, že tobě,

nejdražší světice, je proti mysli.

Mít je tu napsané, já bych je roztrh! “(3)

„BENVOLIO:

Zde Tybalt, jehož zabil Romeo.
Romeo mluvil vlídně, domlouval mu,
Jak nicotný je spor a že váš hněv
by stih je oba dva. To všechno říkal
s andělským klidem, zdvořile a skromně.
Leč neoblomil zarputilý hněv
zbrklého. Tybalta, jenž s mečem v ruce
se vztekle vrhl na Merkucia.

Ten, stejně prchliv, smrtonosný hrot
obrací proti hrotu. Chladnokrevně
ojednou rukou smrt a druhou
vrací Tybaltovi, jehož um
ji zase vrací jemu. Romeo křičí:

„Přestaňte! Dost!“

Jak popisuje Benvolio souboj? Věřící mu paní Kapuletová ? Co si ona přeje?

Nevěřící, je zaslepena nenávistí, požaduje Romeovu smrt.

KAPULETOVÁ

Je z jejich přízně! Mluví nepravdivě!
Chce chránit Monteky a svědčí křivě!
Dvacet jich bylo, dvacet na jednoho!
Jen proto padl, že jich bylo mnoho.
Chci spravedlnost, kníže!
Chci ji mít!
Tybalta zabil! Romeo nesmí žít! .“(4)

Jak se zachová Julie, když se dozví, že Romeo zabil Tybalta a je vyhnán z Verony?

„JULIE:

Kdo je můj manžel, toho hanit mám?

Kdo polaská tvé jméno, pane můj,

když já, tři hodiny tvá choť, je drásám?

Však proč mi zabils bratrance, ty zlý?

Zlý bratranec by mi byl zabil tebe.

Živ je můj choť, jež Tybalt by byl zabil,

a mrtev Tybalt, jenž ho zabít chtěl.

To je přec útěcha. Proč tedy pláči?

Cos horšího než Tybaltova smrt

mi sáhlo na život. Ach, padlo slovo,

jež nelze zapomenout, které trčí

v mé paměti, jak v hříšné duši zločin:

„Je mrtev Tybalt! Romeo je vyhnán!“⁽⁵⁾

Jak zareagují Juliini rodiče, když odmítá vzít si Parise?

„JULIE:

Tatínku, na kolenou prosím vás,
Jediné slůvko jenom vyslechněte!

KAPULET:

Pryč! Jdi mi z očí, neposlušná stvůro!

Bud' půjdeš do kostela ve čtvrtek,

Anebo se mi víckrát neukazuj!

Jsi-li má, dám tě jemu. Nejsi-li,

Oběs se, žebrej, umři na ulici!

Neboť já, přísámbůh, tě nechci znát,

Aniž ti užít dám kdy čeho svého!

KAPULETOVÁ:

Tak na mne nemluv! Dělej si, co chceš!

My dvě jsme spolu navždy domluvily. .“(6)

Znáte jiné drama, v kterém je dcera rodiči nucena k sňatku?

Maryša.

Jak reagují Paris a Romeo, když se potkají před Juliinou hrobkou?

„PARIS:

Nech bezbožného díla, Monteku!

Což sahá za hrob tvoje pomstychtivost?

Ty usvědčený vrahu, zatýkám tě.

Pojď se mnou! Musíš na smrt, svatokrádce!

ROMEO:

To musím vsadit. Proto jsem se vrátil.

Zoufalce, hochu, nechtěj pokoušet.

Nech mě a utec! Těchto mrtvých pomni!

Měj hrůzu aspoň z nich! Prosím tě snažně,

hřích nový na mou hlavu neval

tím, že mě popudíš. Prosím tě jdi!

Ví bůh, jsem k tobě vlídnější než k sobě:

přišel jsem proti sobě ozbrojen. .“(7)

Jak dopadne jejich setkání? Vysvětlete poslední verš.

Šermují spolu, Romeo Parise probodne.

Romeo je rozhodnutý spáchat sebevraždu, má s sebou jed.

„VÉVODA:

Kde jsou ti nepřátelé? Kapulete!

Monteku!

Hle jakou metlou nebe trestá zášť!

Skrz lásku zahubilo vaši radost.

A já, že jsem těm vašim sporům shověl,

Pozbyl dvou příbuzných. Pykáme všichni.

KAPULET:

Svou ruku, bratře Monteku, mi dej!

Jediný podíl dceřin po manželu.

Víc žádat nemohu.

VÉVODA:

Už s chmurným mírem vzchází chmurný den

a samo slunce těžkou hlavu skrývá.

Jen zprostit toho, kdo je nevinen,

a trestat provinilé ještě zbývá.

Však věčně bude srdce jímat znova

žal Juliin a bolest Romeova. .“(8)

Použitá literatura

- SHAKESPEARE, William. *Tragédie*. Praha: Odeon, 1983, ISBN 01-004-83. (1)(2)(3)(4)(5)(6)(7)(8)